

Imagery in Bipolaire Stoornissen

KARIN V/D BERG *PHD STUDENT MAASTRICHT UNIVERSITY*
PROF. GER KEIJSERS *PROMOTOR*
DR. MARISOL VONCKEN *CO-PROMOTOR*

Inhoud:

- Context onderzoek
- Study 1: vragenlijst validatie
- Study 2: vergelijken imagery BD – UD - IPH
- Study 3: vergelijken imCT met psychoeducatie

Wat de richtlijn zegt:

- Stemmingsstabilisator
- Psychoeducatie
- CGT

- Multidisciplinaire richtlijn bipolaire stoornissen

Derde, herziene versie, 2015

- Evidence-based guidelines for treating bipolar disorder: Revised third edition recommendations from the British

Journal of Psychopharmacology, Association for Psychopharmacology 2016

GM Goodwin¹, PM Haddad², IN Ferrier³, JK Aronson⁴, TRH Barnes⁵, A Cipriani¹, DR Coghill⁶, S Fazel¹, JR Geddes¹, H Grunze⁷,

EA Holmes⁸, O Howes⁹, S Hudson¹⁰, N Hunt¹¹, I Jones¹², IC Macmillan¹³, H McAllister-Williams³, DR Miklowitz¹⁴, R Morriss¹⁵, M Munafò¹⁶, C Paton¹⁷, BJ Sahakian¹⁸, KEA Saunders¹, JMA Sinclair¹⁹, D Taylor²⁰, E Vieta²¹ and AH Young²²

Behandeling: de stand van zaken

- 50% herstelt niet binnen 1 jaar van episode
- 60% valt binnen 2 jaar terug
- Veel co-morbiditeit (angst)
- Hoge suïcidaliteit
- Veel stemmingswisselingen
- CGT beperkt effectief

Ter vergelijking

CGT bij BD:

- CGT focus zelfmanagement
- > 12 episodes geen effect CGT
- Consensus te weinig effect CGT

Nadruk ligt op omgaan met gevolgen stoornis

CGT Bewezen effectief, opgenomen in diverse richtlijnen bij o.a.:

- Trauma
- Psychose
- Depressie
- Angst
- OCD

Nadruk ligt op werkingsmechanismen

Consensus:

- Psychologische behandeling moet effectiever
- Onderzoek werkingsmechanismen (*beter begrijpen van mood variability*)

Onderzoeksprioriteiten:

- Craske & Holmes (2014):
 - *niet meer nieuwe behandelingen, maar onderzoek naar vergroten effectiviteit van bestaande psychologische behandelingen door “bridging the gap”*

Recent onderzoek imagery in BD:

- **causale rol** speelt in stemmingsvariabiliteit (O'Donnel et al, 2017)
- “**emotional amplifier**” (Holmes et al, 2008)
- relatie imagery en stemmingsveranderingen in BD aan (Ng et al, 2016)
- Meer en meer **levendige** imagery (Holmes, 2011)
- meer **flashforward** (Hales et al, 2011)
- Meer flashforward imagery in BD compared to UD (Hales, Deeprose, Goodwin, & Holmes, 2011).
- **Different emotional states** in bipolar disorder are associated with **different imagery**. Gregory, Brewin, Mansell, and Donaldson (2010)

CGT verbeterd door imagery toevoegen:

- **Sociale Angst** (Wilde & Clark, 2011)
- **Agoraphobia** (Day, Holmes & Hackmann, 2004)
- **Depressie** (Blackwell & Holmes, 2010; Holmes, Blackwell, Burnett Heyes, Rennes & Raes, 2015)
- **Trauma** (Arntz, Sofi, & van Breukelen, 2013; Ehlers & Steil, 1995)

Maar ook psychose, OCD, verslaving, eetstoornissen

Imagery = transdiagnostisch

Recent onderzoek suggereert dat Imagery een transdiagnostisch fenomeen is

(DiSimplico et al, 2016; Holmes et al 2007)

Maar varieert per stoornis:

- Depressie: *meer negatieve flashbacks, minder positieve imagery* (Holmes, Blackwell, Burnett Heyes, Renner & Raes, 2015)
- Trauma: *levendige flashbacks* (Ehlers & Steil, 1995)
- Sociale angst: *levendige beelden (flashforwards) met encapsulated beliefs* (Wild & Clark, 2011)
- OCD: *levendige beelden met metacognities* (Brewin, Gregory, Lipton & Burgess, 2010)

Aanwijzing:

- Bij OCD: hoe ernstiger de problemen, hoe meer imagery (Moritz, Purdon, Jelinek & Chiang, 2017)
N=34
- Bij Depressie: Hoe ernstiger de depressie, hoe meer imagery (Hackmann & Holmes, 2004)

Dus:

- Toevoegen van imagery lijkt veel belovende manier om effectiviteit CGT bij BD te verbeteren
- Maar welke techniek, in welke fase?

Imagery

- Inhoud denken:
 - verbale gedachten (woorden en zinnen)
 - Images (mentale beelden, in 5 zintuigen)
- “**mental imagery** occurs when perceptual information is accessed from memory, giving rise to the experience of ‘seeing with the mind’s eye’, ‘hearing with the mind’s ear’ and so on. By contrast, perception occurs when information is directly registered from the senses.
- Mental images need not result simply from the recall of previously perceived objects or events; they can also be created by combining and modifying stored perceptual information in novel ways.”
 - *Kosslyn et al. (2001)*
 - *See also for neuroscience review Pearson et al., TICS 2015*

Wat we weten uit experimenteel onderzoek:

➤ Imagery is belangrijk in CGT omdat:

1. *imagery heeft een **grotere impact op emotie** dan verbale cognities (Holmes & Mathews, Emotion 2005)*
2. *imagery heeft **perceptuele equivalentie** met echte experience (“low-level” sensory stimuli)(Pearson et al., TICS 2015)*
3. *Imagery heeft een effect op **emotie & gedrag** (Libby et al., 2007)*

Experimenteel onderzoek toont aan dat:

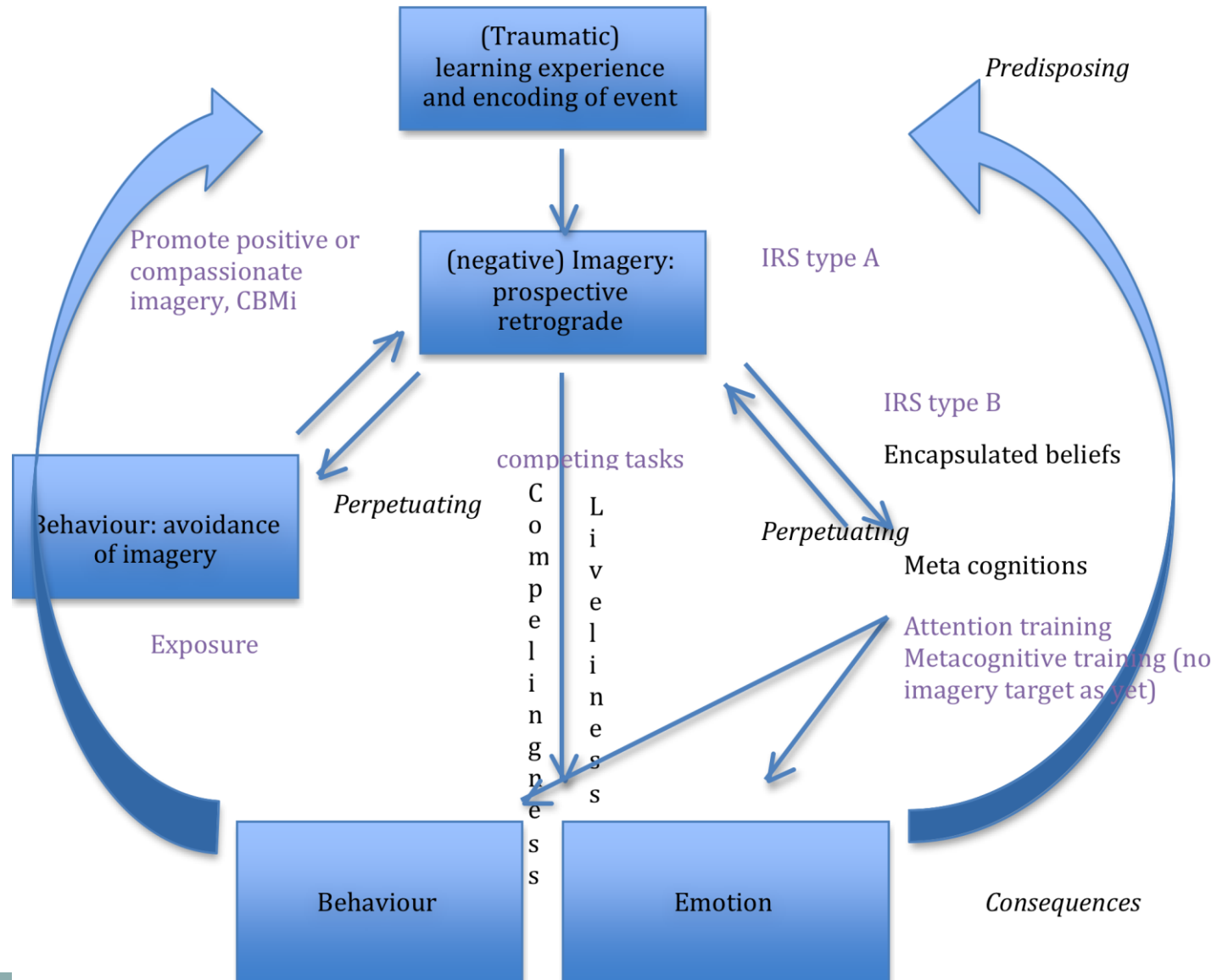

- imagery heeft direct **invloed op emotie, motivatie, cognitie en gedrag** (sterker of anders dan verbale gedachten)
- imagery vormt perceptie, aandacht, actie/gedrag etc. via “**shared pathways in the brain**”
- Frequentie en kwaliteit van imagery **moduleert affect** (en gedrag) in clinical samples

Imagery technieken:

- Gericht op levendigheid/compellingness (EMDR, IRS type A, metaCtaken)
- Encapsulated beliefs (IRS B)
- Metacognities (IRS B)
- *What works for whom: onderzoek!!!*

Directe en indirecte imagery technieken:

Focus:
negatieve
imagery

Focus:
positieve
imagery

Directe technieken: 'imagery-interactive'

- Imaginal exposure
 - **Rescript image-based memories (IRS type A)**
 - **Restructure fantasy images (IRS type B)**
 - Rescript underlying schematic beliefs (IRS type B)
-
- Build compassionate mind imagery
 - Construct positive future self imagery

Indirecte technieken: 'imagery-property'

- Mindfulness based cognitive therapy
 - Other meta-cognitive approaches
 - Imagery-competing tasks
-
- Positive interpretation training via imagery

Holmes, Arntz & Smucker (2007)

Om effectiviteit te vergroten:

Juiste match imagery techniek, hiervoor In kaart brengen:

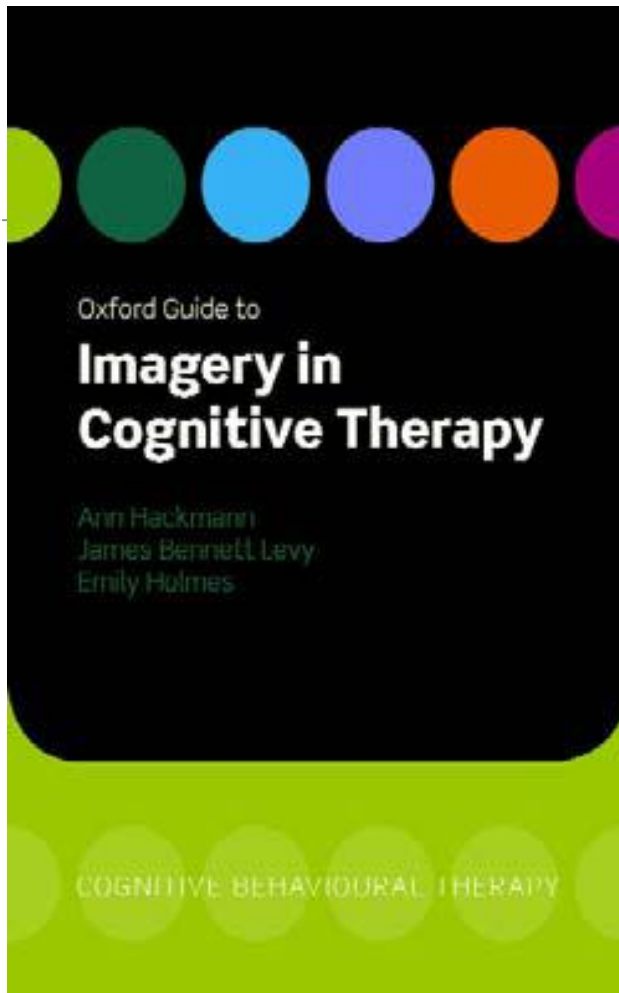
- frequentie imagery
- Kwaliteit van imagery
- Appraisals (encapsulated beliefs/metacogn)
- Effect op emotie
- Effect op gedrag

Imagery onderzoeken:

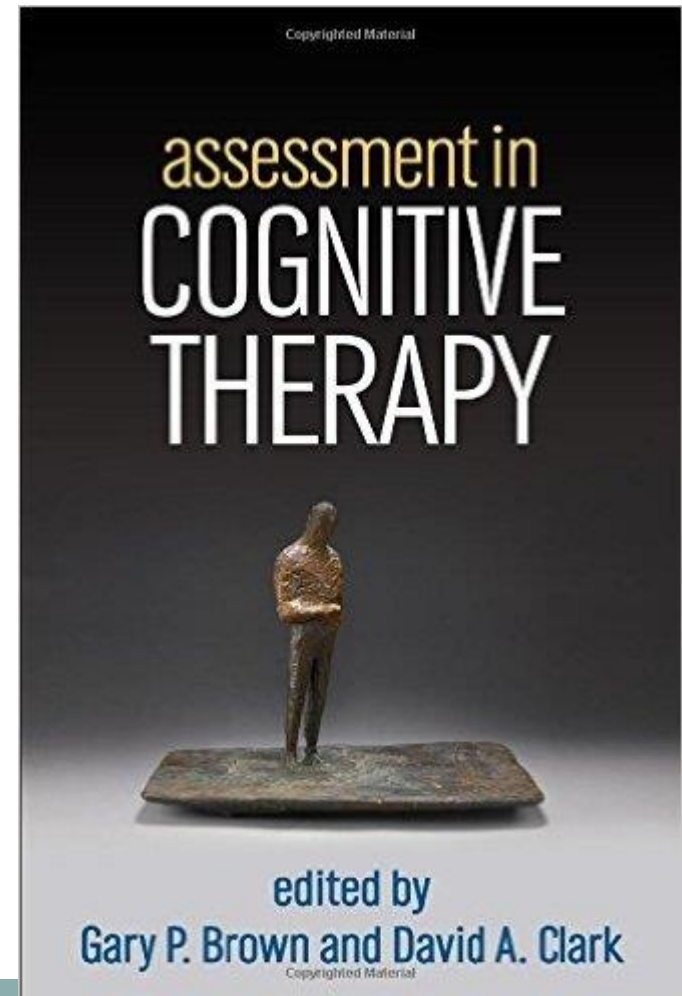

- Traditioneel neuropsychologisch
- Recenter specifieke vragenlijsten voor aspecten van imagery
- In psychopathologie middels interview

**IMAGERY-BASED COGNITIVE-
BEHAVIORAL ASSESSMENT,**
Susie Hales, Simon E. Blackwell, Martina Di
Simplicio, Lalitha Iyadurai, Kerry Young,
and Emily A. Holmes, Guilford Press 2014

**ANN HACKMANN, JAMES BENNETT-
LEVY, EMILY A. HOLMES,**
Oxford University Press, 2011

Onderzoeken Imagery interview:

Studies waarin Imagery interview werd gebruikt:

- *Hackmann, Surawy & Clark (1998); Hackmann, Clark, & McManus (2000); Day, Holmes & Hackmann, (2004); Laing, Morland, & Fornells (2016); Lockett et al. (2012); Schulze et al. (2013); Morrison et al. (2002)*

Interview duurde gemiddeld 30-120 minuten

Redelijk stabiele cliënten (exclusie: manie)

Veel open vragen/kwalitatieve analyses

N= 20-30

Belang van aanpassen tot Survey:

- Grote N in onderzoek naar mechanismen
- Minder belastend voor BD
- Generaliseren en vergelijken

Studie 1:

Radboud Universiteit Nijmegen

- Valideren imagery Survey
- Hypotheses:
 - Valide en betrouwbaar imagery meten (vlgs interview)
 - Verbanden tussen emotie en imagery
 - Verbanden tussen imagery en emotie en gedrag

De vragenlijst:

- ASRM (5 items)
- PHQ-9 (9 items)
- SUIS (11 items)
- Survey (42 items):
 - Frequentie
 - Kwaliteit
 - Appraisals
 - Effect op emotie
 - Effect op gedrag

methodologie

- N= 135
- Online survey (Research Manager)
- 42 studenten vulden 2x in

Voorlopige resultaten:

- Voornamelijk vrouw
- Hoger opgeleid
- Blank Europees
- Lage gemiddelden op ASRM en PHQ-9

Validiteit en betrouwbaarheid:

- Interne consistentie: Cronbach α tussen .71 en .87
- Test her-test voldoende: zelfde image zelfs heel goed
- Factor analyse laat zien:
 - Kwaliteit bestaat uit levendigheid en compellingness
 - Appraisals en emoties uit positief en negatief

Relatie huidige stemming – imagery:

- Verlaagde stemming en verhoogde stemming correleren met kwaliteit van imagery en appraisals
- Verhoogde stemming effect op frequentie, verlaagde stemming niet
- Verhoogde stemming correleert met kwaliteit en positieve appraisals van imagery
- Verlaagde stemming correleert met kwaliteit imagery (compellingness) en negatieve appraisals

Relatie imagery op emotie/gedrag:

- Hogere kwaliteit en sterkere appraisals correleren met sterkere emoties
- Positieve appraisals hebben groot effect op positieve emoties
- Negatieve appraisals hebben groot effect op negatieve emoties
- Alleen kwaliteit totaal en metacognities hebben ook effect op gedrag

Invultijd:

- Gemeten door RM (hoelang staat app open)
- Voor alle vragenlijsten (ASRM; PHQ-9; Survey)
- $X = 16.5$ minuten (SD: 8.5 min.)

Conclusies:

- Goede response
- Niet te belastend (korte invultijd)
- Betrouwbaar en valide
- Meet verbanden tussen huidige stemming en imagery
- Meet verbanden tussen imagery en emotie en gedrag
- Lijkt geschikt voor verder onderzoek in BD

Studie 2

- **Onderzoeksvragen:**
 - Wat zijn de verschillen in frequentie, kwaliteit, appraisals van imagery tussen cliënten met BD, UD en IPH
 - Wat zijn de verschillen in effect op emotie en gedrag tussen BD, UD en IPH
 - Wat zijn de verschillen in kwaliteit, appraisals en effect op emotie en gedrag tussen BD manisch en BD depressief

Methodologie:

- **Particanten:**

- BD en UD van Catharina ziekenhuis; BD GGzE en Altrecht centrum Bipolair
- Gezonde creatieve studenten Tue Design academie

Inclusie tussen okt 2016 en jan 2018

Exlusie: laag IQ, ernstige verslaving, psychose

Resultaten:

- Pending

- Maar: BD N=106: UD N=52; IPH N=53

Flash forward:

RCT feasibility studie: vergelijken nieuwe imagery interventie voor BD (imCT) met psychoeducatie

Reading University, Karolinska Institute, GGzE
(mogelijk met andere partners: Altrecht)

imCT: (Emily Holmes research group)

1. Micro-formulering van image
2. Bepaal welke image focus behandeling
3. Kies interventie(s), Oefen samen, huiswerk
4. Omgaan met blips
5. Maak filmpje (terugvalpreventie)

Microformulering Imagery:

- Bepaal welk image doel voor behandeling is
- Hoe levendig/compelling
- Bepaal appraisals
- Effect op emotie en gedrag

Volgende stap:

- **Bepaal interventie:**
 - IRS type A/B
 - Metacognitieve imagery technieken
 - Competetieve taken (Tetris)

IRS:

1. Bepaal de tegen-emotion. Vindt de emotionele 'antidote'
2. Bepaal tegen-cognitie. Vindt de cognitieve 'antidote'.
3. Maak een tegen-image dat 'antidote' vertegenwoordigd
4. Transformeer: Ga terug naar het originele image, hou dit in gedachten. Voeg het nieuwe 'antidote' image in wanneer affect "hot" is.

Metacognitieve imagery technieken:

- Swipen
- Blurren
- Ballonnen
- etc

imCT studie:

- Doel is RCT waarin imCT vergeleken wordt met psychoeducatie
- N=30 psychoeducatie; N=30 imCT
- Pre-registered (Clinical trials.gov)
- Start bij GGzE (april)
- Vervolg bij Altrecht

Vragen?

Thanks for
listening
to me...

